

ЧАСТОТА ВИНИКНЕННЯ, ПОШИРЕНІСТЬ ВТОРИННИХ ЧАСТКОВИХ АДЕНТІЙ ТА ПРОФІЛАКТИКА ВТОРИННИХ ЗУБОЩЕЛЕПНИХ ДЕФОРМАЦІЙ У ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Актуальність. Слід зазначити, що поширеність дефектів зубних рядів серед населення України сягає високих показників. Досить актуальною на сьогодні є проблема наявності вторинних часткових адентій серед осіб молодого віку. Згідно з результатами проведених досліджень кількість осіб молодого віку із вторинними частковими адентіями становить 25-50 % (Король М. Д., 1999).

Необхідно також зауважити, що часткова відсутність зубів може бути причиною розвитку вторинних зубощелепних деформацій та призводити до зниження висоти прикусу (Лабунець В. А., 2000).

Розвиток вторинних зубощелепних деформацій є одним із проявів, що досить часто зустрічається при порушенні цілісності зубних рядів, причому з такою закономірністю, що частота виникнення деформацій зростає відповідно до часу наявності дефектів зубних рядів (Король М. Д., 2003). Такі порушення призводять до зниження тонуусу жувальних м'язів, зміни положення елементів скронево-нижньощелепних суглобів та перебудови всієї зубощелепної системи [1, 2].

На нашу думку, нині не надають належної уваги питанням вивчення стану скронево-нижньощелепних суглобів у пацієнтів із вторинною частковою адентією, їх ранній діагностиці та ортопедичному лікуванню таких дефектів для профілактики виникнення вторинних зубощелепних деформацій.

Метою нашого дослідження є вивчення поширеності вторинних часткових адентій у молодому віці, а також підвищення ефективності діагностики та ортопедичного

лікування осіб молодого віку із вторинною частковою адентією за допомогою адгезивних мостоподобних протезів.

Матеріали та методи. Хворих обстежували і лікували на базі кафедри ортопедичної стоматології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Для досягнення поставленої в роботі мети та вирішення завдань ми виділили 4 послідовні етапи. На першому етапі дослідження обстежено 150 студентів віком 17-22 роки для визначення поширеності вторинних часткових адентій. На другому етапі було відібрано й обстежено 50 студентів із частковими дефектами зубних рядів. На третьому етапі ми проаналізували та визначили параметри дефектів зубних рядів у 50 студентів. З них у 20 студентів виявили і проаналізували вторинні зубощелепні деформації. На четвертому етапі 25 студентам із вторинною частковою адентією проводили ортопедичне лікування з використанням адгезивних мостоподобних протезів. 20 студентам із вторинними частковими деформаціями спочатку було проведено ортодонтичну підготовку, а потім і ортопедичне лікування з використанням адгезивних мостоподобних протезів.

Під час обстеження оцінювали зовнішній вигляд студентів, визначали пропорційність та симетричність обличчя, проводили обстеження зубів та зубних рядів, пальпаторно досліджували скронево-нижньощелепні суглоби. На обстеженні також визначали вид прикусу, топографію та протяжність дефектів зубних рядів, центральну оклюзію і функціональний стан зубів-антагоністів.

Ортопедичне лікування з використанням адгезивних мостоподобних протезів здійснювали загальновідомим способом. Окрім відновлення цілісності зубних рядів, ортопедичне лікування виконує функцію профілактики виникнення вторинних зубощелепних деформацій.

Результати дослідження. На першому етапі ми встановили, що зі 150 обстежених студентів віком 17-22 роки в 33,3% наявні часткові дефекти зубних рядів, що є підтвердженням їх високої поширеності серед молодих осіб. Аналіз топографії дефектів зубних рядів дозволяє стверджувати, що дефекти зубних рядів на верхній щелепі становлять 35%, на нижній щелепі - 60%, на верхній та нижній одночасно - 5%.

На другому етапі було відібрано та обстежено 50 студентів із частковими дефектами зубних рядів.

На третьому етапі з 50 студентів із частковими дефектами зубного ряду у 20 осіб були виявлені ускладнення у вигляді вторинних зубощелепних деформацій. На основі аналізу виявлених деформацій було встановлено, що в горизонтальній площині їх частота становить 40%, у вертикальній - 55%, а комбіновані варіанти зустрічаються в 15% осіб. Ми провели профілактичне лікування адгезивними мостоподобними протезами 30 осіб із дефектами зубних рядів без деформацій. 20 студентам із зубощелепними деформаціями провели ортодонтичне лікування для нормалізації оклюзії з подальшим заміщенням часткових дефектів зубних рядів адгезивними мостоподобними протезами.

Обговорення результатів. На основі клінічного обстеження хворих та додаткових методів дослідження ми вивчили поширеність і топографію часткових дефектів зубних рядів серед осіб молодого віку.

З'ясовано, що частота вторинних часткових адентій серед осіб молодого віку становить 33,3%, причому дефекти зубних рядів на верхній щелепі становлять 35%, на нижній щелепі - 60%, на верхній і нижній щелепах - 5%. З числа обстежених 40% від кількості осіб із частковими дефектами мають вторинні зубощелепні деформації, причому 40% деформацій - у горизонтальній площині, 55% - у вертикальній і 15% мають змішаний характер.

Висновки

1. Поширеність вторинних часткових адентій серед студентів ВНМУ віком 17-22 роки становить 33,3%.

2. За результатами вивчення топографічних особливостей часткових адентій зубних рядів серед студентів віком 17-22 роки адентії верхнього зубного ряду спостерігали в 35% осіб з адентією, частота адентій нижнього зубного ряду - 60%, поєднані часткові адентії верхнього та нижнього зубних рядів - 5%.

3. Частота зубощелепних деформацій становить 40% від кількості обстежених із частковими дефектами зубних рядів. Із них 40% деформацій розміщені в горизонтальній площині, 55% - у вертикальній і 15% мають змішаний характер.

4. Ортопедичне лікування адгезивними мостоподібними протезами дозволяє відновити цілісність зубного ряду та забезпечити профілактику виникнення вторинних зубощелепних деформацій.

Література

1. Вдовенко Л. П. Особливості клінічної картини у осіб молодого віку із малими дефектами зубних рядів / Л. П. Вдовенко, З. Р. Ожоган //Дентальні технології. -2006. - №3-6. - С. 19-21.

2. Виявлення деформацій внаслідок часткової відсутності і руйнування коронкової частини зуба в мо-

лодому віці /З. Р. Ожоган, В. З. Обідняк, Л. П. Вдовенко, В. М. Сухолиткий] //Український стоматологічний альманах. - 2006. -№1. - С. 43-44.

Стаття надійшла
13. 05. 2010 р.

Резюме

В данной работе представлены результаты изучения распространенности вторичных частичных адентий среди 150 студентов Винницкого национального медицинского университета в возрасте 17-22 лет. Установлено, что 33,3% обследованных имеют частичные дефекты зубных рядов, которые в 40% случаев сочетаются с зубочелюстными деформациями. Определены необходимость ранней диагностики и целесообразность лечения вторичных частичных адентий с использованием адгезивных мостовидных протезов. Указанное лечение, кроме восстановления целостности зубных рядов, обеспечивает профилактику возникновения вторичных зубочелюстных деформаций.

Ключевые слова: распространенность адентий, вторичные деформации, адгезивные протезы, профилактика.

Summary

The results of the studies of the prevalence of secondary partial adentia among 150 students of Vinnytsia national medical university at the age of 17-22 years are presented in the given work. It is determined that 33.3% of the examined have partial dentition defects combined with dental-jaw deformations in 40% of cases. The necessity of well-timed diagnostics and the expediency of the treatment of the secondary partial adentia with the help of adhesive bridges are established. This treatment method provides dentition restoration as well as the prevention of the development of secondary dental-jaw deformations.

Key words: adentia prevalence, secondary deformations, adhesive bridges, prevention.